

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

ærede medlem hr. Thorkil Kristensen i sin argumentation helt havde glemt, at mæglingsforslaget blev nedstemt af arbejderne.

Det ærede medlem hr. Weikop argumenterede med, at lovforslag som de nu fremsatte kun kunne fremsættes, når der var varemangel og prisstigninger. At der har været prisstigninger i løbet af det sidste årstid, vil vel næppe nogen bestride. At der ikke er varemangel, vil jeg ikke bestride. Men var der varemangel i 1951, da det ærede medlem selv her i tinget fremlagde en lovgivning, som i meget høj grad kan sidestilles med den, vi nu behandler? Det er ganske interessant, hvis man sammenligner situationen i 1951 med den i dag, at baggrunden for det lovforslag, som det ærede medlem hr. Weikop, den daværende handelsminister, fremsatte den 24. april 1951, altså for kun fem år siden, netop var lønstigninger.

§ 1 i det daværende forslag til lov om ændring i lov om priser lød således — rigsdagstidende 1950—51, tillæg A. sp. 6095:

„Ved fastsættelsen af nettoavancen vil priskontrolrådet være berettiget til at tage virksomhedernes hele økonomiske stilling i betragtning og til at foretage reguleringer af hidtil anvendte nettoavancer for, i tilfælde hvor det skønnes rimeligt, at imødegå virkningerne af de ved den pr. 1. marts 1951 indtrådte lønstigning forøgede udgifter.“

Og videre hedder det i bemærkningerne til lovforslaget:

„I forbindelse med de foranstaltninger, der træffes for at imødegå den nuværende vanskelige økonomiske situation, er det anset for påkrævet, at priskontrolrådet har adgang til i tilfælde, hvor dette måtte være rimeligt, ved regulering af hidtil anvendte nettoavancer helt eller delvis at imødegå virkningerne af de ved den pr. 1. marts 1951 indtrådte lønstigning forøgede udgifter.“

Forinden dette lovforslags fremsættelse havde den daværende konservative handelsminister, det nuværende ærede medlem hr. Weikop, udsendt et cirkulære af 21. marts 1951, der forbød forhøjelse af avancerne på 16 nærmere angivne varegrupper uden priskontrolrådets godkendelse. Man vil heraf se, at det ærede medlem hr. Weikop, da han i sin tid var handelsminister, på et tidspunkt,

da han og hans regering havde ansvaret for de økonomiske forhold her i landet, på et tidspunkt, da vi havde en prislov, der var langt stærkere end den monopollov, vi har i dag, idet den bl. a. indeholdt en bemyndigelse til generelt at gribe ind overfor urimelige priser og avancer indenfor erhvervslivet og at fastsætte maksimalpriser, at han da fandt det rimeligt at supplere denne prislov med den meget vidtgående beføjelse til prismsyndighederne, at de var berettiget til at tage virksomhedernes hele økonomiske stilling i betragtning, når de skulle fastsætte nettoavancerne. Baggrunden var, som jeg allerede har sagt, i 1951 meget lig den, vi har i dag: økonomisk vanskelige forhold i landet; man havde oplevet en prisstigningsbølge stærkere end den, vi har oplevet nu, og så kom der oven i den lønforhøjelser.

Er det ikke ganske interessant at se, at det, som dengang var sagligt, nemlig på et tidspunkt, da det ærede medlem havde del i regeringsmagten og ansvaret, i dag betegnes som usagligt?

Det ærede medlem hr. Weikop berørte endvidere prisudviklingen i de nordiske lande og fremhævede i den forbindelse, at prisudviklingen havde været gunstigst her i Danmark. Jeg takker for rosen; men det er dog vel ikke det ærede medlem ukendt, at der også her i landet har fundet prisstigninger sted.

Jeg blev spurgt, hvorfor udgangsdatoen i det ene af lovforslagene var 1. marts og i det andet 12. april. Det skyldes, at lønændringerne er knyttet til den 1. marts, medens den 12. april er datoen for fremsættelsen af det lovforslag, hvorved mæglingsforslaget blev ophøjet til lov.

Jeg blev også spurgt, hvorfor takster og afgifter ikke var taget med i lovforslaget. Jeg ved ikke, om det skal opfattes som et forslag om at tage dem med.

Videre blev jeg spurgt, om det er rigtigt, hvad der står i „Berlingske Aftenavis“ for i dag. Jeg må bede ærede medlemmer, der har efterlyst en udtalelse fra mig i så henseende, undskylde, at jeg endnu ikke har fået studeret „Berlingske Aftenavis“, eftersom jeg i stedet for at gøre det har lyttet til de ærede medlemmers bidrag til denne diskussion.

Jeg vil gerne takke det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard for de lyspunkter, der dog